

دستور جلسه:

۱. گزارشی از روند پیشرفت دایره المعارف پزشکی اسلام و ایران
۲. ارائه گزارشی مختصر توسط آقای قاسملو درباره انجام چند طرح پژوهشی در حوزه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران

رئوس نتایج و توصیه‌های قابل اجرا:

۱. در ابتدای جلسه آقای دکتر شمس اردکانی از آقای قاسملو خواستند گزارش مختصری جهت طرح‌های انجام شده در خصوص فرهنگ و تمدن اسلام و ایران ارائه نمایند.
۲. آقای قاسملو فرمودند، یکی از دغدغه‌های آقای دکتر ولایتی حرکت‌ها و کردارهای فرهنگی است که در حوزه تمدن اسلامی صورت می‌گیرد. آیا کشور جمهوری اسلامی ایران می‌تواند نماینده مطالعات تمدن اسلامی باشد؟ اگر قرار است باشد زیر ساخت ما این است که بتوانیم رخدادها و حوادث و اتفاقات فرهنگی پیرامون را به درستی رصد نماییم. ایشان بیان کردند، یکی از بزرگترین دانشمندان تمدن اسلام و ایران که دقیقاً در دوران طلایی و شکوفایی تمدن اسلامی می‌زیسته ابونصر فارابی می‌باشد. فارابی در شهر فاراب در حوزه ترکستان بدنیا آمده است. به همین علت دولت ترکیه بسیار تمایل دارد اعلام نماید فارابی یک فرد ترک است و تبلیغات گسترده‌ای هم در این خصوص داشته‌اند که فارابی منشاء تمدن ترکی است. در سال ۲۰۱۹ که یک هزار و صد و پنجاهمین روز درگذشت فارابی بود، دولت ترکیه به تمامی سفارتخانه‌هایش در تمام دنیا دستور ساخت اتاقی به عنوان اتاق فارابی را داد که در آن اتاق تمام آثار مربوط به فارابی گردآوری و خدماتی در خصوص فارابی پژوهی ارائه گردد. ایشان اظهار کردند، در سال ۱۳۹۷ گزارشی را در خصوص فارابی در جلسه ارائه نموده‌اند و آقای دکتر ولایتی هم مقرر نمودند یک کار ارزشمند در خصوص فارابی به زبان فارسی صورت گیرد. ایشان بیان کردند در این خصوص با هم فکری و مشورت آقای دکتر شمس اردکانی تصمیم گرفته شد یکی از آثار فارابی را به زبان فارسی ترجمه نماییم. ایشان فرمودند، چنانچه اطلاع دارید یکی از آثار مهمترین فارابی به عنوان "احصاء العلوم" در خصوص طبقه بندی علوم که در دهه ۴۰ شمسی به فارسی ترجمه شده است. فارابی یک رساله‌ای در خصوص رد احکام نجوم دارد که ۳۰ استدلال در آن ذکر کرده است در خصوص اینکه چرا نباید در زندگی به احکام نجوم توجه کرد در واقع بایستی به این نکته هم توجه داشت که بافت زندگی فارابی بافت فلسفی است و رساله‌ای که در رد احکام نجوم نوشته است ردپای نگاه فلسفی او هویدا است. به هر حال مقرر شد، این کتاب به زبان فارسی ترجمه شود و از شخصی در دانشگاه فردوسی مشهد که تبحر و تسلط کافی در زبان عربی داشتند خواستیم در این طرح ما را کمک نمایند و به پیشنهاد آقای دکتر شمس اردکانی قرار شد از آقای دکتر اعوانی درخواست شود یک مقدمه برای این کتاب بنویسند. آقای دکتر اعوانی هم حدود ۴۰ صفحه مقدمه‌ای بسیار مفصل و ارزشمندی برای کتاب آماده نمودند و علاوه بر آن ترجمه فارسی متن را نیز غلط‌گیری فرمودند. این مقدمه در دو بخش تنظیم شده است بخش اول: گزارشی در خصوص زندگی فارابی است، بخش دوم: استدلال‌های فارابی در خصوص رد احکام نجوم با فلسفه معاصر تطبیق داده شده است. آقای دکتر اعوانی هر کدام از این استدلال‌ها را به صورت جداگانه با استفاده از فلسفه تحلیلی معاصر بررسی و مورد بحث قرار داده است. این کتاب در خرداد ماه ۱۴۰۰ چاپ می‌گردد. ایشان در ادامه جلسه فرمودند، با توجه به نظرات راهبردی آقای دکتر شمس اردکانی مقرر گردید، که کاری مشابه آنچه برای فارابی انجام شده برای قطب الدین شیرازی و چند دانشمند برجسته تمدن اسلامی هم صورت گیرد. تصمیم گرفته شد یک پایان‌نامه در دانشگاه تهران در خصوص کیهان‌شناسی قطب الدین شیرازی انجام گیرد که در نتیجه‌گیری پایان‌نامه مشخص گردید که نظرات قطب الدین درباره کیهان‌شناسی نظرات دو ستاره‌شناس موبد الدین غرضی و خواجه نصیرالدین طوسی می‌باشد و در واقع یک ویرایش جدید در این خصوص ارائه نموده است.

و قرار شد این پایان نامه به صورت کتابی با مقدمه دکتر لنکرانی در تیرماه ۱۴۰۰ چاپ گردد.

۳. آقای دکتر محقق زاده ضمن تشکر از آقای قاسملو فرمودند، حدود ۱۰ سال پیش طبق دستور فرهنگستان مقرر شد، نگاهی به متون دانشمندان داشته باشیم که به این نتیجه رسیدیم دانشمندان ما به دو دسته تقسیم می گردند. دسته ای از دانشمندان که نوآوری های جدیدی داشته اند و کارهای آزمایشگاهی انجام داده اند که تا آن زمان یا همزمان با آنها هیچ دانشمندی انجام نداده است. دسته دوم از جمله ابن سینا و فارابی که نوع آوری خاصی نداشته اند، اما ویژگی بارز و مهم دانشمندانی همچون ابن سینا در تمدن اسلامی علامه و حکیم بودن آنهاست. و بزرگترین ویژگی قطب الدین شیرازی این است که آخرین علامه و حکیم تمدن اسلامی است و در واقع خاتم حکیمان است. این دانشمندان هم حکیم بودن و هم طبیب به هم این علت دانشمندان برجسته ای می باشند. ایشان بیان کردند، شاید بهتر باشد به دانشمندان دیگری همچون عقیلی علوی شیرازی هم توجه نماییم چرا که او در مسائل طبی بزرگترین دایره المعارف ها را نگاشته است. و از این قبیل اشخاص مفاخر بسیار داریم که نیازمند توجه و بررسی و معرفی کارهای آنها می باشیم.
۴. در ادامه جلسه آقای دکتر عباسیان فرمودند، با توجه به اینکه برخی از کشورها ادعا کرده اند که برخی از دانشمندان حوزه تمدن و فرهنگ اسلامی متعلق به کشور آنها است. پیشنهاد دادند، با احصاء دانشمندان حداقل ۱۰ دانشمند و تهیه زندگی نامه آنها به صورت یک تابلو و نصب آن در سفارتخانه ها شاید بتوانیم اندکی دانشمندان کشورمان را به تمام دنیا معرفی نماییم. در این خصوص آقای دکتر شمس اردکانی فرمودند با آقای دکتر خیرخواهان هماهنگ شود در جلسه کمیته فرهنگ و تمدن اسلام و ایران از سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی دعوت شود که در سفارتخانه های ایران کارهایی جهت احصاء مفاخر و مشاهیر اسلام و ایران صورت گیرد. ایشان فرمودند، در خصوص احیاء دانشمندان و مفاخر اسلام و ایران آقای قاسملو و همکارانشان کتابی با عنوان "تقویم تاریخی فرهنگ و تمدن اسلام و ایران" تهیه کرده اند که در آن نام ۱۲۰۰ دانشمند احصاء شده است. که حدود ۸۰۰ دانشمند مربوط به کشور ایران و حدود ۴۰۰ نام متعلق به حوزه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران است. از سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی بخواهیم این کتاب را به دنیا معرفی کند. ایشان بیان کردند، در حال حاضر آقای دکتر پاکتچی به عنوان نماینده ایران در یونسکو هستند شاید بتوانیم از ظرفیت های ایشان در این زمینه بهره مند گردیم. آقای دکتر شمس اردکانی به این نکته اشاره کردند که تضارب آراء و بحث های مختلف قطعاً می تواند مفید باشد و از خانم دکتر قدس خواستند در یکی از جلسات گروه نظرات مختلفی را در خصوص رد احکام نجوم و دفاع از احکام نجوم را جمع آوری و در این خصوص بحث نمایند.
۵. همچنین آقای قاسملو گزارش مختصری درباره روند پیشرفت دایره المعارف پزشکی اسلام و ایران ارائه دادند و فرمودند جلد ۴ در حال اتمام است و از نیمه سال ۱۳۹۹ در حال آماده سازی جلد ۵ هستند. و یکی از مقاله های مهم جلد ۵ در خصوص طب نظامی " است که نگارش بخش شیمیایی دوره دفاع مقدس به آقای دکتر فروتن سپرده شده است.

نحوه پیگیری توصیه ها:

۱. هماهنگی با آقای دکتر خیرخواهان جهت دعوت از سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی جهت احصاء و معرفی دانشمندان ایرانی
۲. مجری طرح های تصویب شده در گروه روند پیشرفت کارهایشان را به صورت اسلاید ارائه نمایند.
۳. یک عنوان طرح پژوهشی با عنوان "جمعیت" به طرح ها اضافه گردد و پروپزال فرهنگستان برای خانم دکتر حسینی تبار به عنوان مجری این طرح ارسال شود.
۴. آقای قاسملو برنامه های سال ۱۴۰۰ گروه را بصورت اسلاید ارائه نمایند.
۵. از خانم آهن سازان جهت ارائه گزارش کمیسیون سلامت دعوت به عمل آید.
۶. با آقای محلوچی جهت برگزاری همایش برند سازی طب سنتی هماهنگی لازم صورت پذیرد.
۷. مسئولین شاخه ها گزارش برنامه های خود در سال ۱۴۰۰ را ارائه نمایند.

تاریخ و موضوع جلسه بعدی:

۱. ۱۴۰۰/۰۳/۱۸

۲. موضوع جلسه:

تهیه کننده: سحر دلداده مقدم

